

До зони нестійкого насінництва можна віднести південно-східні райони Степу (Одеська, Миколаївська, Дніпропетровська, Донецька, Луганська і Запорізька області), Крим, за винятком центральної частини (зрошуване землеробство) та деяких мікрозон берегової смуги, а також Полісся (Житомирська, Київська і Чернігівська області).

Зона ризикованого насінництва включає північно-західну частину Полісся (Волинська, Рівненська області), західний Лісостеп, окрім його південно-східної придністровської частини (Івано-Франківська, Львівська і Тернопільська області), північно-західну частину Хмельницької області, гірські й передгірні райони Карпат (Закарпатська й Чернівецька області).

Одним з важливих питань, яке часто виникає в аграріїв, особливо у південних посушливих районах, є стан насіння, яке після сівби потрапляє в недостатньо зволожений ґрунт. Чи довго воно пролежить в ґрунті і чи дасть нормальні сходи? На це питання мають дати відповідь спеціальні дослідження, які проводяться у відділі насінництва Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннезнавства та сортовивчення.

ШЛЯХ ЗБІЛЬШЕННЯ ВРОЖАЇВ МОРКВИ

Коновал О.О.

*Національний науковий центр «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства»
(смт Глеваха Васильківського району Київської області)*

Проблема. Морква входить у п'ятірку овочевих культур, які називаються «Борщовий набір». Річна потреба людини в моркві складає 18 кг. Моркву використовують у кулінарії для приготування салатів, у консервній промисловості для квашення капусти, для отримання морквяного соку. Моркву сушать у подрібненому стані для виробництва сухих пайків.

Україна поступово із року в рік, нарощує питомий збір овочів з 1-го гектару і на теперішній час середня урожайність становить 185 ц/га.

Країни Європи і світу збирають овочів з одиниці площі у два рази більше. Так Білорусь збирає з 1-го гектару овочів 253,8 ц. (2013р.), 286,9 ц (2010 р.), Греція – 364,9 ц/га (2013 р.), Іспанія – 377,6 ц/га (2013 р.), 392,9 ц/га (2012 р.), США – 326,3 ц/га (2013 р.), Фінляндія – 294,9 ц/га (2013 р.), Китай – 238,8 ц/га (2013 р.).

Україні, враховуючи її природні чорноземи, є можливості збільшити врожайність овочевих культур в два і більше разів.

Мета дослідження. Розробити технологію вирощування моркви з можливістю збору її врожаю 400 ц/га та більше.

Для цього треба перейти від загальноприйнятого рядкового висіву культури моркви до широкосмугового способу вирощування. Розробити конструкцію посівного агрегату з можливістю висіву насіння моркви смугами шириною 25 см.

Другий важливий фактор, який потребує свого покращення, польова схожість висіяного насіння моркви. Зараз вона становить 30–40%.

Збільшення польової схожості насіння можна досягти запровадженням передпосівного його пророщування.

Результати досліджень. В ННЦ «ІМЕСГ» проводяться лабораторні дослідження гідровисіву насіння моркви широкосмуговим розкидним способом.

При розкидному, разом з рідиною, висіву насіння досягнуті результати представлені на рисунку. З нього видно, що гідровисів смугами у два рази кращий від гідровисіву у рядок.

При смуговому способі гідровисіву пророщеного насіння досягнуто наступний розподіл: 50% насіння мали суміжну відстань 2,5–3,5см., що відповідає агротехнічним вимогам сівби моркви, стандартний розмір якої є 3см, наприклад, сорт Шантане.

25% висіяного насіння було з між суміжними розміщеннями меншим від двох сантиметрів. Останні 25% насіння мали відстань до найближньої насінини 4–5см.

Отримані результати вважаємо задовільними.

Наступним науковим напрямком вбачаємо у розробці ґрунтообробних робочих органів для підготовки більш якісного, рівного, без комків посівного ложа. Це є пріоритетним напрямком при сівбі дрібнонасіненних культур.

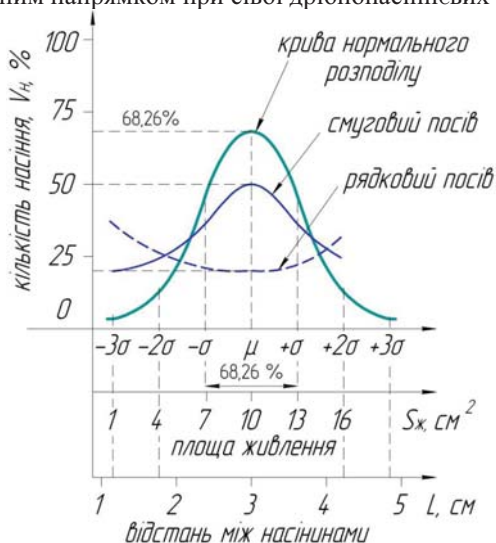

Рис. 1. Графік розподілу насіння моркви при широкосмуговому гідровисіву

Висновки. Застосування нового широкосмугового способу гідровисіву насіння моркви, яке захищене патентами України на винахід, дозволить збільшити середню урожайність в країні до 400 ц/га.